

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 16 kwietnia 2020 r.

Poz. 678

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 26 marca 2020 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956–1989

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956–1989 (Dz. U. Nr 91, poz. 741), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622 i Nr 187, poz. 1110),
- 2) ustawą z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 496),
- 3) ustawą z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. poz. 730)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 24 marca 2020 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 10 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956–1989 (Dz. U. Nr 91, poz. 741), który stanowi:

„Art. 10. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.^{a)}) w art. 21 w ust. 1 w pkt 133 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 134 w brzmieniu:

„134) świadczenia pieniężne otrzymane na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956–1989 (Dz. U. Nr 91, poz. 741).”.”;

^{a)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353 i 1354, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 1824, z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 99, poz. 658, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1288, Nr 191, poz. 1361 i 1367, Nr 192, poz. 1378 i Nr 211, poz. 1549, z 2008 r. Nr 97, poz. 623, Nr 141, poz. 888, Nr 143, poz. 894, Nr 209, poz. 1316, Nr 220, poz. 1431 i 1432, Nr 223, poz. 1459 i Nr 228, poz. 1507 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 6, poz. 33, Nr 19, poz. 100, Nr 69, poz. 587 i Nr 79, poz. 666.

- 2) art. 105 ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622 i Nr 187, poz. 1110), który stanowi:

„Art. 105. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2011 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 36 pkt 3 i 4, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 44 i art. 103, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2011 r.
- 3) (uchylony)”;

- 3) art. 14 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 496), który stanowi:

„Art. 14. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 21 w zakresie dotyczącym:

- 1) art. 24a ust. 1 i 2 ustawy, o której mowa w art. 1, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 24a ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, który wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;

- 4) odnośnika nr 1 oraz art. 173 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. poz. 730), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2).”

„Art. 173. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 87 pkt 1, który wchodzi w życie po upływie 90 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 107 pkt 7 i 8, które wchodzi w życie z dniem 1 maja 2019 r.;
- 3) art. 157 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 13 października 2019 r.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 26 marca 2020 r. (poz. 678)

USTAWA

z dnia 7 maja 2009 r.

o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956–1989

W trosce o zachowanie i utrwalenie w pamięci obywateli Rzeczypospolitej Polskiej wystąpień wolnościowych w latach 1956–1989, które doprowadziły do odzyskania w 1989 r. suwerennego i demokratycznego bytu przez Państwo Polskie, oraz mając na względzie:

- czyny obywateli podejmowane w trakcie zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956–1989 w obronie wolności, godności człowieka oraz praw obywatela przed komunistycznym ustrojem totalitarnym,
- oddanie należnej sprawiedliwości obywatelom Państwa Polskiego, którzy w walce z komunistycznym ustrojem totalitarnym łamiącym prawa człowieka i obywatela ponieśli śmierć podczas tych wystąpień wskutek działań wojska, milicji i innych organów aparatu bezpieczeństwa,

a także biorąc pod uwagę powinność wynagrodzenia rodzinom ofiar wystąpień wolnościowych w latach 1956–1989 krzywd doznanych w związku ze śmiercią ich bliskich, uchwała się, co następuje:

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady zadośćuczynienia członkom rodzin osób, które na skutek działań wojska, milicji i innych organów aparatu bezpieczeństwa poniosły śmierć w związku z wystąpieniami wolnościowymi na rzecz odzyskania przez Państwo Polskie suwerenności, niepodległości oraz respektowania praw człowieka i obywatela w czerwcu 1956 r. w Poznaniu, w październiku 1957 r. w Warszawie, w grudniu 1970 r. na Wybrzeżu (w Elblągu, Gdańsku, Gdyni i Szczecinie), w czerwcu 1976 r. w Radomiu, w okresie stanu wojennego trwającego od dnia 13 grudnia 1981 r. do dnia 22 lipca 1983 r. oraz w trakcie tłumienia manifestacji lub strajków w latach 1983–1989.

2. Zadośćuczynienie, o którym mowa w ust. 1, polega na przyznaniu jednorazowego świadczenia pieniężnego, zwanego dalej „świadczeniem pieniężnym”.

Art. 2. Do członków rodzin osób, o których mowa w art. 1 ust. 1, zalicza się ich:

- 1) małżonka,
  - 2) dzieci własne oraz dzieci przysposobione,
  - 3) rodziców oraz osoby przysposabiające
- zwanych dalej „członkami rodziny”.

Art. 3. 1. Każdemu członkowi rodziny przysługuje świadczenie pieniężne w wysokości 50 000 zł.

2. Prawo do świadczenia pieniężnego przysługujące członkowi rodziny jest ściśle związane z jego osobą i niezbywalne. W przypadku śmierci członka rodziny po złożeniu wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, prawo do świadczenia pieniężnego należy do spadku po tej osobie.

Art. 4. 1. Przyznanie świadczenia pieniężnego następuje na wniosek członka rodziny, złożony organowi właściwemu w sprawie przyznania świadczenia pieniężnego w terminie 10 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1)¹⁾ imię lub imiona i nazwisko wnioskodawcy, datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców, numer PESEL, numer telefonu lub adres poczty elektronicznej oraz adres miejsca zamieszkania lub adres korespondencyjny oraz stopień pokrewieństwa lub powinowactwa łączący go ze zmarłą ofiarą zbiorowego wystąpienia wolnościowego;
- 1a)²⁾ imię lub imiona i nazwisko osoby, o której mowa w art. 1 ust. 1, nazwisko rodowe, datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców, numer PESEL, jeśli był nadany, oraz datę zgonu;

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 100 pkt 1 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. poz. 730), która weszła w życie z dniem 4 maja 2019 r.

²⁾ Dodany przez art. 100 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 2) wskazanie okoliczności uzasadniających przyznanie świadczenia pieniężnego;
- 3) informację o przyznaniu, na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53 i 252), przez Prezesa Rady Ministrów płatnej jednorazowo renty specjalnej z tytułu śmierci osób, o których mowa w art. 1 ust. 1, w grudniu 1970 r. na Wybrzeżu (w Elblągu, Gdańsku, Gdyni i Szczecinie);
- 4)³⁾ wskazanie formy wypłaty świadczenia pieniężnego wraz z informacją o nazwie banku i numerze rachunku bankowego wnioskodawcy w przypadku wyboru tej formy wypłaty;
- 5) podpis wnioskodawcy.

3.⁴⁾ Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, członek rodziny dołącza kopię odpisu skróconego aktu zgonu osoby, o której mowa w art. 1 ust. 1, oraz kopię odpisu skróconego aktu stanu cywilnego potwierdzającego zawarcie małżeństwa albo stopień pokrewieństwa z tą osobą.

4. Roszczenie o przyznanie świadczenia pieniężnego wygasa w razie niezłożenia przez członka rodziny wniosku w terminie, o którym mowa w ust. 1.

Art. 5.⁵⁾ Organem właściwym w sprawie przyznania świadczenia pieniężnego jest Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Art. 6. 1.⁶⁾ Przyznanie oraz odmowa przyznania świadczenia pieniężnego przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2.⁶⁾ Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1, Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych może zwrócić się do Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o przekazanie informacji o treści zgromadzonych przez Instytut dokumentów dotyczących okoliczności uzasadniających przyznanie świadczenia pieniężnego, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2, oraz o przekazanie uwierzytelnionych kopii tych dokumentów.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna. Przepisu art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256) nie stosuje się.

4. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje skarga do sądu administracyjnego na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325).

5. Sąd administracyjny rozpatruje skargę, o której mowa w ust. 4, w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania przez sąd.

Art. 7. Do postępowania o przyznanie świadczenia pieniężnego stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Art. 8. 1. Wypłaty świadczenia pieniężnego dokonuje Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

2. Wypłaty dokonuje się w formie wskazanej we wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w terminie miesiąca od dnia doręczenia członkowi rodziny decyzji o przyznaniu świadczenia pieniężnego.

3.⁷⁾ Wypłata świadczenia pieniężnego następuje z części budżetu państwa, której dysponentem jest Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Art. 9. Kwoty świadczenia pieniężnego wypłacone na podstawie ustawy są wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych.

Art. 10. (pominięty)⁸⁾

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 100 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 90 ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. poz. 622), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2011 r.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 496), która weszła w życie z dniem 18 maja 2014 r.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 8 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 8 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

⁸⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu.

Art. 11. 1. Świadczenie pieniężne nie przysługuje członkom rodzin, którym na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Prezes Rady Ministrów przyznał płatną jednorazowo rentę specjalną z tytułu śmierci osób, o których mowa w art. 1 ust. 1, w grudniu 1970 r. na Wybrzeżu (w Elblągu, Gdańsku, Gdyni i Szczecinie), z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Członkom rodzin, o których mowa w ust. 1, którzy otrzymali płatną jednorazowo rentę specjalną w wysokości niższej niż określona w art. 3 ust. 1, przysługuje świadczenie pieniężne w kwocie stanowiącej różnicę między wysokością świadczenia pieniężnego przysługującego na podstawie niniejszej ustawy a wysokością przyznanej renty specjalnej.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia⁹⁾.

---

⁹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 15 czerwca 2009 r.